

انتشار پژوهش «بررسی اهداف و پیامدهای سیاست چند فرهنگ گرای در جمهوری آذربایجان»

پژوهش «بررسی اهداف و پیامدهای سیاست چند فرهنگ گرای در جمهوری آذربایجان» توسط واحد پژوهش‌های کاربردی برون مرزی صداوسیما منتشر شد.

به گزارش آران نیوز: پژوهش مذکور به اهتمام واحد پژوهش‌های کاربردی و توسط برهان حشمتی به رشته تحریر درآمده و احمد کاظمی نظارت علمی آن را بعهده داشته است.

چندفرهنگ گرای در ساحت نظریه و حیطه عمل، چندفرهنگ گرای از دیدگاه جمهوری آذربایجان، عملکرد نهادهای متولی چندفرهنگ گرای در جمهوری آذربایجان، جهت گیری و رویکرد برنامه های داخلی و خارجی جمهوری آذربایجان سال چندفرهنگ گرای، نقش هشت سازمان صهیونیستی در پیشبرد سیاست چند فرهنگ گرای در جمهوری آذربایجان ، دستاوردهای سیاست چند فرهنگ گرای برای گروه های یهودی در جمهوری آذربایجان، ابعاد و مصادیق نقض حقوق شیعیان جمهوری آذربایجان در سال چندفرهنگ گرای، وضعیت وهابیت، بهائیت و نورچی گرای در جمهوری آذربایجان، ارتباط تساهل دینی و چندفرهنگ گرای در جمهوری آذربایجان، ریشه های شیعی مردم جمهوری آذربایجان از جمله بخش های این پژوهش را تشکیل می دهند.

در بخشی از این پژوهش آمده است :

گرچه نظام سیاسی حاکم بر جمهوری آذربایجان تلاش می کند سیاست «چندفرهنگ گرای» اجرا شده در این کشور را با به کارگیری معنای نظری این مفهوم یعنی همزیستی فرهنگ های متفاوت مثبت نشان دهد ، اما در عمل، قراین متعددی نشان می دهد که مفهوم «تساهل دینی» و «چندفرهنگ گرای» در باکو به اعطای برتری و امتیازات ویژه و بی سابقه به گروه های یهودی در این کشور انجامیده است.

در سال 2016م که در جمهوری آذربایجان رسماً به عنوان «سال چندفرهنگ گرای» نامگذاری شده بود، فشار بر شیعیان که حداقل 85 درصد از جمعیت حدود ده میلیون نفری جمهوری آذربایجان را تشکیل می دهند ، بطور مستمر افزایش یافت. از جمله مصادیق بارز سوء استفاده از سیاست چندفرهنگ گرای علیه فرهنگ شیعه، ایجاد ممنوعیت و محدودیت در اجرای مراسم های مربوط به مناسبت های اسلامی و شیعی بویژه در ماه محرم و متقابلاً فراهم کردن آزادی کامل و بی سابقه برای فعالیت یهودیان ، مسیحیان و حتی فرقه های ضاله مذهبی نظیر بهائیت در جمهوری آذربایجان بوده است.

«مرکز بین المللی چندفرهنگ گرای باکو» در سال 2014م تاسیس شد و شعباتی را در فلسطین اشغالی، روسیه، اسپانیا، آلمان و برخی کشورهای دیگر نیز دایر کرده است. مهمترین شعبه خارجی «مرکز چندفرهنگ گرای باکو» در فلسطین اشغالی قرار دارد. بررسی سلسله تحولات مربوط به «چندفرهنگ گرای» جمهوری آذربایجان این موضوع را نشان می دهد که سازمان های صهیونیستی، هدایت گر اصلی اجرای برنامه ها و تامین اهداف «چندفرهنگ گرای» در این جمهوری هستند.

سازمان هایی نظیر مرکز یهودی سیمون ویزنتال آمریکا ، سازمان صهیونیستی «طرح های بین المللی برای جامعه» ، « کمیته یهودیان آمریکا» ، «کنگره جهانی یهود» ، «کمیته روابط اجتماعی آمریکا و اسرائیل» (ایپک)، حزب «اسرائیل خانه ما» ، «آذیز» یا «انجمن دوستی آذربایجان - اسرائیل» و «کنفرانس رهبران سازمان های یهودی بزرگ آمریکا» ، از جمله سازمان های صهیونیستی بوده اند که آشکارا در تعیین و اجرای برنامه های «چندفرهنگ گرای» جمهوری آذربایجان نقش ایفاء کرده اند. اما، مشخصاً رژیم صهیونیستی در سیاست چندفرهنگ گرای باکو نقشی محوری دارد.

نگاهی به رؤس برنامه های اجرا شده در داخل و خارج از جمهوری آذربایجان در سال 2016م (سال چندفرهنگ گرای) نشان می دهد که بخش اعظم این برنامه ها در جهت تبلیغ آموزه های صهیونیستی و تقویت جایگاه جامعه یهودیان در جمهوری آذربایجان طراحی و اجرا شده اند. در پیشبرد این طرح ها، نمایندگی مرکز چندفرهنگ گرای در رژیم صهیونیستی که آریه گوت ریاست آن را بر عهده دارد، نقش اساسی داشت. بنیامین نتانیا هو، نخست وزیر رژیم صهیونیستی نیز در سفر اواخر سال 2016م خود به جمهوری آذربایجان، نتوانست خشنودی خود از برنامه های اجرا شده در سال چند فرهنگ گرای در جمهوری آذربایجان را پنهان کند و از شرایط بی سابقه ایجاد شده برای گروه های صهیونیستی در این کشور قدردانی کرد.

این در شرایطی است که مراکز و زیرساخت های ایجاد شده برای چندفرهنگ گرای نشان می دهد که این رویکرد محدود به سال 2016 م نبوده و به عنوان یک راهبرد سیاسی- فرهنگی دراز مدت از سوی جمهوری آذربایجان و رژیم صهیونیستی پیگیری می شود. راهبردی که هدف اصلی آن، استحاله تشیع در جمهوری آذربایجان در پوشش سیاست چندفرهنگ گرای می باشد.

بر همین اساس نیز دامنه فشار به شیعیان در سال چندفرهنگ گرای در جمهوری آذربایجان، از طریق تصویب قوانین محدودیت ساز و نیز فشار بر فعالان شیعی افزایش یافت. به طوری که با تدابیر امنیتی- رسانه ای و پلیسی بی سابقه، برای اولین بار مراسم تجمع چندین ده هزار نفری روز عاشورا در صحن حرم مطهر بی بی رحیمه نارداران (از خواهران امام رضا (ع)) برگزار نشد.

اما برغم تمامی ممانعت ها از برگزاری تجمعات عظیم عاشورا در نارداران و لنکران و گنجه آن هم در سال چندفرهنگ گرای،

مردم عزادار جمهوری آذربایجان به انحاء مختلف برای حضور در تجمعات عاشورایی تلاش کردند. تجمع عظیم مردم در اطراف مسجد مشهدی داداش در مرکز باکو و مسجد حضرت فاطمه زهرا (س) در روستای ینی گونشلی در حومه باکو، حکایت از این کرد که اکثریت شیعه در جمهوری آذربایجان برغم تمامی مشکلات و موانع سعی در حفظ هویت شیعی خود دارند. در واقع همانطوریکه سیاست های آنتیستی شوروی نتوانست اعتقادات دینی- شیعی مردم جمهوری آذربایجان را از بین ببرد، رویکردهای سکولاریستی- ضددینی در پوشش تساهل دینی یا چند فرهنگ گرایی نیز نخواهند توانست به اهداف خود برسند.

منبع: وبسایت مرکز پژوهشهای کاربردی معاونت برونمرزی صداوسیما